

**RP 79/2003 rd**

**Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till ändring av hänvisningsbestämmelsen i vissa lagar inom justitieministeriets och inrikesministeriets förvaltningsområden till hänvisningar till förvaltningslagen**

**PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL**

I denna proposition föreslås att de hänvisningar till sådana allmänna lagar inom förvaltningen som ersatts med förvaltningslagen och vilka ingår i vissa lagar inom justitieministeriets och inrikesministeriets förvalt-

ningsområden ändras till hänvisningar till förvaltningslagen.

De föreslagna lagarna avses träda i kraft samtidigt som förvaltningslagen, den 1 januari 2004.

## INNEHÅLLSFÖRTECKNING

<b>PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL .....</b>	<b>1</b>
<b>INNEHÅLLSFÖRTECKNING.....</b>	<b>2</b>
<b>MOTIVERING .....</b>	<b>4</b>
1. Nuläge och behovet av ändringar.....	4
2. Principerna för revideringen av lagstiftningen.....	4
2.1. Hänvisningar till enskilda paragrafer .....	4
2.2. Allmänna hänvisningar.....	5
2.3. Indirekta hänvisningar.....	5
2.4. Övrig samordning av speciallagstiftning och förvaltningslagen .....	6
3. Föreslagna ändringar .....	6
4. Propositionens verkningar .....	7
5. Beredningen av propositionen .....	7
6. Ikraftträdande.....	7
<b>LAGFÖRSLAG .....</b>	<b>8</b>
Lag om ändring av 22 § viteslagen.....	8
Lag om ändring av 4 a och 18 § sametingslagen.....	9
Lag om ändring av 12 § lagen om allmänna åklagare .....	10
Lag om ändring av 7 § lagen om undersökning av olyckor.....	11
Lag om ändring av 22 § lagen om parkeringsbot .....	12
Lag om ändring av 16 kap. 8 § vattenlagen .....	13
Lag om ändring av 26 och 36 § företagsinteckningslagen .....	14
Lag om ändring av 9 och 84 § lagen om inlösen av fast egendom och särskilda rättigheter.....	15
Lag om ändring av 27 § lagen om den nationella förvaltningen av programmen för strukturfonderna .....	16
Lag om ändring av 52 och 71 § kommunallagen .....	17
<b>PARALLELLTEXTER.....</b>	<b>18</b>
Lag om ändring av 22 § viteslagen.....	18
Lag om ändring av 4 a och 18 § sametingslagen.....	19
Lag om ändring av 12 § lagen om allmänna åklagare .....	20
Lag om ändring av 7 § lagen om undersökning av olyckor.....	21
Lag om ändring av 22 § lagen om parkeringsbot .....	22
Lag om ändring av 16 kap. 8 § vattenlagen .....	23
Lag om ändring av 26 och 36 § företagsinteckningslagen .....	24
Lag om inlösen av fast egendom och särskilda rättigheter.....	25

<b>Lag om ändring av 27 § lagen om den nationella förvaltningen av programmen för strukturfonderna .....</b>	<b>27</b>
<b>Lag om ändring av 52 och 71 § kommunallagen .....</b>	<b>28</b>

## MOTIVERING

### 1. Nuläge och behovet av ändringar

Förvaltningslagen (434/2003), som träder i kraft vid ingången av 2004, är en allmän lag som reglerar hur förvaltningen skall fungera och där det föreskrivs om grunderna för god förvaltning och om det förfarande som skall iakttas i förvaltningsärenden. Lagen ersätter lagen om förvaltningsförfarande (598/1982), lagen om översändande av handlingar (74/1954) och lagen om delgivning i förvaltningsärenden (232/1966).

I förvaltningslagen har man strävat efter att samla de procedurbestämmelser som skall iakttas vid behandlingen av förvaltningsärenden och de minimikrav som gäller kvaliteten på förvaltningens tjänster på ett så heltäckande sätt som möjligt, så att det inte skall vara nödvändigt att i annan lagstiftning införa bestämmelser om samma sak. Andra lagar bör inte heller i onödan innehålla hänvisningar till förvaltningslagens bestämmelser.

Gällande lagstiftning innehåller dock en mängd hänvisningar till författningar som upphävs genom förvaltningslagen. En del av hänvisningarna är av allmän karaktär, medan en del gäller tillämpningen av specialbestämmelser. Dessutom innehåller lagstiftningen en hel del procedurbestämmelser som avviker från förvaltningslagen och av vilka åtminstone en del kan upphävas när förvaltningslagen har trätt i kraft.

För att allmänna lagar som gäller det förfarande som skall iakttas i förvaltningsärenden skall kunna ersättas av förvaltningslagen krävs det att detaljer av teknisk natur i annan lagstiftning samordnas med förvaltningslagen. När lagstiftningen revideras är det skäl att också i ett vidare perspektiv bedöma om det alljämt finns grunder för en reglering som avviker från förvaltningslagen. Å andra sidan är det klart att förvaltningslagen inte helt kan eliminera behovet av speciallagstiftning.

### 2. Principerna för revideringen av lagstiftningen

#### 2.1. Hänvisningar till enskilda paragrafer

De ändringar som förvaltningslagens ikraftträdande nödvändigtvis förutsätter gäller sådana bestämmelser i annan lagstiftning där det hänvisas till enskilda bestämmelser i lagar som upphävs genom förvaltningslagen. För att de inte skall uppstå oklarhet om de tillämpliga bestämmelserna är det nödvändigt att sådana bestämmelser som innehåller hänvisningar till enskilda paragrafer ändras så att de motsvarar de adekvata bestämmelserna i förvaltningslagen.

Hänvisningarna till enskilda bestämmelser är i många fall till karaktären informativa i den bemärkelsen att deras uppgift endast är att understryka att en viss procedurprincip skall iakttas vid behandlingen av ett sådant förvaltningsärende som omfattas av regleringen. Behovet av informativa hänvisningsbestämmelser har motiverats närmast med aspekter som gäller helheten och konsekvensen i det komplex av procedurnormer som ingår i en speciallag. Ibland har en hänvisning införts i en speciallag endast för att framhäva en parts rättsskydd. T.ex. i viteslagen (1113/1990) har det för klarhetens skull införts en uttrycklig hänvisning enligt vilken 15 § lagen om förvaltningsförfarande skall tillämpas i fråga om hörande av part, trots att den sistnämnda lagens bestämmelser om hörande skulle vara tillämpliga på förfarandet enligt viteslagen också utan någon uttrycklig hänvisning.

En paragrafhänvisning i en annan lag kan också innehålla en begränsning av eller ett undantag från en princip som gäller förfarandet och är inskriven i en allmän lag. Bestämmelser om den besväransvisning som skall fogas till ett förvaltningsbeslut finns för närvarande i 3 kap. förvaltningsprocesslagen (586/1996). Eftersom frågan om att ge be-

svärsanvisning aktualiseras främst i det första skedet i behandlingen av ett förvaltningsärende, har i förvaltningslagen införts sådana bestämmelser om besvärsanvisning som motsvarar dem som finns i förvaltningsprocesslagen. Förvaltningsprocesslagens bestämmelser om besvärsanvisning skall också i fortsättningen tillämpas på beslut som meddelas i ett förvaltningsärende.

I gällande lagstiftning ingår en del informativa hänvisningar som gäller tillämpningen av bestämmelserna i 3 kap. förvaltningsprocesslagen. Genom att bestämmelserna om besvärsanvisning införs i förvaltningslagen kan merparten av de ifrågavarande hänvisningsbestämmelserna upphävas eftersom de är onödiga.

## 2.2. Allmänna hänvisningar

Lagstiftningen innehåller också ett stort antal hänvisningar som är av allmän karaktär och där det föreskrivs att bestämmelserna om behandlingen av förvaltningsärenden skall tillämpas i ett ärende som omfattas av regleringen i fråga. Behovet av allmänna hänvisningsbestämmelser av det här slaget beror främst på att det alltid, när det gäller tillämpning någon annanstans än hos myndigheterna, har varit nödvändigt med särskilda föreskrifter om tillämpningen av bestämmelserna i lagen om förvaltningsförfarande och i de andra lagar som upphävs genom förvaltningslagen. Allmänna hänvisningar har också kunnat införas i annan lagstiftning av informativa skäl.

I övergångsbestämmelsen i 71 § 2 mom. anges att när det i någon annan lag eller i en förordning finns en hänvisning till författningar som upphävs genom förvaltningslagen innebär hänvisningen efter förvaltningslagens ikraftträdande en hänvisning till förvaltningslagen. Bestämmelsen gäller sådana hänvisningar där det föreskrivs om tillämpningen av en hel lag som föreslås bli upphävd. Förvaltningslagen förutsätter således inte omedelbart att allmänna hänvisningar skall revideras, utan dylika hänvisningar kan ändras i samband med revideringen av den övriga lagstiftningen så att de motsvarar det nya rättsläget.

Förvaltningslagen kommer att minska be-

hovet av allmänna hänvisningsbestämmelser särskilt av den anledningen att lagen direkt med stöd av bestämmelserna om tillämpningsområdet skall tillämpas inom den indirekta offentliga förvaltningen och hos enskilda när de sköter offentliga förvaltningsuppgifter. Med avvikelse från lagen om förvaltningsförfarande bestäms tillämpningen av förvaltningslagen utgående från uppgiften och inte på basis av den organisatoriska ställningen hos den som sköter en offentlig förvaltningsuppgift. Det är således inte nödvändigt att i en annan lag föreskriva särskilt om tillämpningen av förvaltningslagen.

Med beaktande av att det är frågan om en ny typ av lag som reglerar hur förvaltningen skall fungera och där det har gjorts regleringslösningar som avviker från gällande lagstiftning, kan det dock i vissa situationer också i framtiden för klarhetens skull behövas uttryckliga hänvisningsbestämmelser som gäller tillämpningen av förvaltningslagen. Allmänt taget kan man göra den bedömningen att ju mer frågan om tillämpningen av förvaltningslagen i en verksamhet som regleras i speciallagstiftning ger rum för tolkning, desto mera motiverat är det att i ifrågavarande speciallag ta in en hänvisningsbestämmelse om tillämpning av förvaltningslagen.

Tolkningsproblem kan uppstå särskilt när det är fråga om offentliga förvaltningsuppgifter som har anförtrotts enskilda att sköta. Nödvändigheten av en hänvisning skall i dessa situationer bedömas särskilt utgående från den enskilda verksamhetsutövarens synvinkel. Det kan anses vara motiverat att införa informativa hänvisningar i lagstiftningen åtminstone i övergångsskedet när det inte ännu finns erfarenhet av förvaltningslagens tillämpning.

## 2.3. Indirekta hänvisningar

I den lagstiftning som gäller de enskilda förvaltningsgrenarna finns det utöver hänvisningar till enskilda paragrafer och allmänna hänvisningar också en hel del indirekta hänvisningar som gäller tillämpningen av lagen om förvaltningsförfarande eller någon annan allmän lag om behandlingen av ett förvaltningsärende. En indirekt hänvisning kan gälla t.ex. tillämpningen av någon procedurprin-

cip som regleras i en allmän lag, utan någon uttrycklig paragrafhänvisning. Som typiska exempel må nämnas hänvisningar som gäller rättelse av fel i ett beslut eller hörande av part.

Det kan också vara fråga om kompletterande tillämpning av en allmän lag. T.ex. 34 § 2 mom. lagen om förmyndarverksamhet (442/1999) innehåller bestämmelser om förfarandet vid hörande av minderåriga, och utöver detta konstateras det i lagrummet att på hörande av en part tillämpas i övrigt lagen om förvaltningsförfarande.

Även om förvaltningslagens övergångsbestämmelse främst gäller allmänna hänvisningar som gäller tillämpningen av de lagar som upphävs genom förvaltningslagen, kan också sådana hänvisningar som gäller enskilda procedurprinciper och som inte innehåller direkta paragrafhänvisningar hänföras till övergångsbestämmelsens område. Det är dock skäl att i samband med en revidering av den övriga lagstiftningen revidera dylika hänvisningsbestämmelser så att de motsvarar förvaltningslagen.

Bestämmelser där det förutsätts att en allmän lag skall iakttas "i tillämpliga delar" är mera problematiska i tolkningshänseende. Som exempel må nämnas 14 § lagen om Utbildningsfonden (1306/2002), som anger att vid behandlingen av ett förmånsärende iakttas i tillämpliga delar lagen om förvaltningsförfarande, lagen om översändande av handlingar och lagen om delgivning i förvaltningsärenden.

Allmänt utformade hänvisningsbestämmelser om tillämpningen av en allmän lag bör allmänt taget undvikas. Behovet av dylika hänvisningsbestämmelser minskas också av den princip om tillämpning av lagen som anger att den allmänna lagens bestämmelser alltid skall tillämpas i tillämpliga delar på det ifrågavarande förfarandet. T.ex. vid beskattningen kan de procedurbestämmelser som gäller information om anhängighet av ärenden med vittbärande verkningar inte bli tillämpliga.

Om det är nödvändigt att begränsa tillämpningen av förvaltningslagen till någon del, skall en sådan begränsning framgå så klart som möjligt ur ifrågavarande speciallag. I motiveringen bör också de relevanta grun-

derna för begränsningen av tillämpningsområdet framföras.

#### 2.4. Övrig samordning av speciallagstiftning och förvaltningslagen

Den specialreglering som avser procedurerna har klart ökat under de senaste åren. Olika slag av lagar som reglerar förfarandet i förvaltningsärenden har utfärdats nästan årligen. I lagstiftningen har också införts ett stort antal enskilda bestämmelser om de olika skedena i behandlingen av förvaltningsärenden. Oftast utgör en bestämmelse i en speciallag ett undantag från det krav som i fråga om förfarandet ställs i en allmän lag, men i en del av bestämmelserna upprepas endast en bestämmelse i den allmänna lagen såväl till innehåll som till ordalydelse.

Förvaltningslagen är en allmän lag som i regel skall iakttas vid skötseln av alla slag av offentliga förvaltningsuppgifter samt i förfarandet vid anhängiggörandet och behandlingen av förvaltningsärenden samt vid delgivningen i dessa ärenden. Avsikten är att övriga lagars enskilda bestämmelser om de olika skedena av behandlingen av förvaltningsärenden skall kunna upphävas när förvaltningslagen träder i kraft, emedan de blir onödiga. Andringarna i lagstiftningen kan genomföras när lagstiftningen revideras i övrigt. Revideringarna bör dock i mån av möjlighet genomföras under pågående valperiod.

När lagstiftningen revideras skall det säkerställas att regleringen motsvarar grundlagens krav beträffande regleringsnivån. Den bestämmelse i grundlagen som är central i detta avseende är 80 § 1 mom., som förutsätter att bestämmelser om grunderna för individens rättigheter och skyldigheter utfärdas genom lag. Dessutom anger 21 § grundlagen att garantier för rättsskyddet och god förvaltning skall tryggas genom lag. I förvaltningslagen anges kravet på lagstiftningsnivå i 5 §, enligt vilken avvikelser från förvaltningslagen får ske endast med stöd av bestämmelser på lagnivå.

### 3. Föreslagna ändringar

I propositionen föreslås det att sådana bestämmelser inom justitieministeriets och in-

rikesministeriets förvaltningsområden som innehåller en hänvisning till tillämpningen av enskilda bestämmelser i lagar som upphävs genom förvaltningslagen skall revideras så att de överensstämmer med förvaltningslagen. De föreslagna ändringarna är huvudsakligen lagtekniska och språkliga.

Största delen av ändringsförslagen i propositionen går ut på att de hänvisningar som gäller tillämpningen av jävsbestämmelserna i lagen om förvaltningsförfarande samordnas med förvaltningslagens jävsbestämmelser. Dyliga ändringar av teknisk natur behövs i 18 § sametingslagen, (974/1995), 12 § lagen om allmänna åklagare (199/1997), 7 § lagen om undersökning av olyckor (373/1985), 27 § lagen om den nationella förvaltningen av programmen för strukturfonderna (1353/1999) och 52 och 71 § kommunallagen (365/1995). Dessutom ändras 22 § viteslagen (1113/1990) så att den innehåller en hänvisning till 34 § förvaltningslagen i stället för till hörande av part i 15 § lagen om förvaltningsförfarande samt 27 § lagen om den nationella förvaltningen av programmen för strukturfonderna så att den innehåller en hänvisning till 26 § förvaltningslagen i stället för till tolknings- och översättningsbestämmelserna i lagen om förvaltningsförfarande.

I propositionen föreslås det också att 22 § lagen om parkeringsbot (248/1970) samt 9 och 84 § lagen om inlösen av fast egendom och särskilda rättigheter (603/1977) skall ändras så att hänvisningarna gällande delgivning av handlingar språkligt motsvarar förvaltningslagens delgivningsbestämmelser. Det föreslås att i 16 kap. 8 § vattenlagen hänvisas till att information om ansökan ges genom offentlig kungörelse i stället för en hänvisning till förvaltningslagen. Motsvarande bestämmelse föreslås bli gjord i 9 § 1 mom. lagen om inlösen av fast egendom och särskilda rättigheter. Det föreslås dessutom att det i 26 § företagsinteckningslagen (634/1984) skall hänvisas till förvaltningslagen till den del det är fråga om rättelse av en

oriktig uppgift i företagsinteckningsregistret. Motsvarande tekniska ändring föreslås bli gjord i 35 § företagsinteckningslagen, som gäller översändande av handlingar.

I fråga om förvaltningsbeslut innehåller lagstiftningen inom justitieministeriets och inrikesministeriets förvaltningsområden inga hänvisningar till bestämmelserna om besvärsanvisning i 3 kap. förvaltningsprocesslagen.

#### **4. Propositionens verkningar**

Emedan det i propositionen huvudsakligen är fråga om lagtekniska och språkliga ändringar i gällande lagstiftning, har propositionen inga betydande verkningar jämfört med nuläget.

Propositionen har inte heller ekonomiska eller administrativa verkningar.

#### **5. Beredningen av propositionen**

Regeringens proposition har beretts som tjänsteuppdrag vid justitieministeriet och i anslutning till beredningen av förvaltningslagen.

I samband med beredningen av förvaltningslagen ombads de övriga ministerierna bedöma vilka ändringar som på grund av den föreslagna reformen nödvändigtvis måste göras inom respektive förvaltningssektor. Avsikten är att varje ministerium bereder de ändringar som förvaltningslagen ger anledning till och lägger fram dem innan förvaltningslagen träder i kraft.

#### **6. Ikraftträdande**

Lagförslagen ansluter sig omedelbart till förvaltningslagen. Lagarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2004, samtidigt som förvaltningslagen.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

**1.****Lag****om ändring av 22 § viteslagen**

I enlighet med riksdagens beslut  
*ändras* i viteslagen av den 14 december 1990 (1113/1990) 22 § som följer:

22 §

*Hörande av part*

om verkställighet av hotet ges tillfälle att  
lämna förklaring i ärendet enligt 34 § för-  
valtningslagen (434/2003).

En part skall innan vite föreläggs eller  
döms ut och innan hot om tvångsutförande  
eller avbrytande föreläggs eller beslut fattas

\_\_\_\_\_

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.



## 2.

**Lag****om ändring av 4 a och 18 § sametingslagen**

I enlighet med riksdagens beslut  
*ändras* i sametingslagen av den 17 juli 1995 (974/1995) 4 a och 18 § 2 mom., sådana de lyder i lag 1279/2002, som följer:

4 a §

*Tillämpning av förvaltningsrättsliga författningar*

På sametinget och dess organ tillämpas förvaltningslagen (434/2003), lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999), personuppgiftslagen (523/1999) och arkivlagen (831/1994), om inte något annat bestäms i denna lag.

18 §

*Handläggningen av ärenden*

En ledamot i sametinget och i ett organ som det tillsatt är jävig att delta i beslutsfattande som rör honom eller henne personligen eller en nära släkting som avses i 28 § 2 mom. förvaltningslagen eller en person som enligt paragrafens 3 mom. kan likställas med nära släkting.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

**3.****Lag****om ändring av 12 § lagen om allmänna åklagare**

I enlighet med riksdagens beslut  
*ändras* i lagen den 11 mars 1997 om allmänna åklagare (199/1997) 12 § 2 mom. som följer:

12 §	som avses i 28 § 2 och 3 mom. förvaltnings-
<i>Jäv</i>	lagen (434/2003).

-----  
Nära släkting till en åklagare är de personer -----  
-----  
Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

**4.****Lag****om ändring av 7 § lagen om undersökning av olyckor**

I enlighet med riksdagens beslut  
*ändras* i lagen den 3 maj 1985 om undersökning av olyckor (373/1985) 7 § 2 mom. som föl-  
jer:

7 §	verkan av jäv gäller i tillämpliga delar vad som bestäms i 27, 29 och 30 § förvaltningslagen.
<i>Jäv</i>	

-----  
Nära släkting är de som avses i 28 § 2 och 3 mom. förvaltningslagen (434/2003). Om -----  
Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

**5.****Lag****om ändring av 22 § lagen om parkeringsbot**

I enlighet med riksdagens beslut  
*ändras* i lagen den 3 april 1970 om parkeringsbot (248/1970) 22 §, sådan den lyder i lag 322/1993, som följer:

22 § En anmaning enligt 9 § 2 mom. och ett betalningsföreläggande enligt 10 § kan delges som vanlig eller bevislig delgivning enligt vad som bestäms i förvaltningslagen (434/2003). Tiden för inläggande av protest	enligt 13 § 1 mom. räknas från den dag då anmaningen eller föreläggandet har delgivits enligt 60 § förvaltningslagen.  Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.
-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

## 6.

**Lag****om ändring av 16 kap. 8 § vattenlagen**

I enlighet med riksdagens beslut  
*ändras* i vattenlagen av den 19 maj 1961 (264/1961) 16 kap. 8 § 3 mom., sådant det lyder i lag 689/2000, som följer:

16 kap.

**Handläggning av ansökningsärenden i mil-  
jö tillståndsverket**

samfällighet delges ansökan genom offentlig kungörelse på kommunens anslagstavla, enligt vad som föreskrivs särskilt. Gäller ansökan delägarnas rätt i annat än ringa utsträckning, iakttas till nämnda delar dock 26 § lagen om samfälligheter.

8 §

-----  
Utän hinder av 26 lagen om samfälligheter  
kan ett icke konstituerat delägarlag för en

-----  
Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

## 7.

**Lag****om ändring av 26 och 36 § företagsinteckningslagen**

I enlighet med riksdagens beslut  
*ändras* i företagsinteckningslagen av den 24 augusti 1984 (634/1984) 26 och 36 § som föl-  
jer:

## 26 §

*Rättelse av felaktigt avgörande och oriktig  
registeranteckning*

På rättelse av ett felaktigt avgörande i ett  
företagsinteckningsärende samt av en oriktig  
uppgift i företagsinteckningsregistret tilläm-  
pas förvaltningslagen (434/2003).

## 36 §

*Sändande av handlingar*

I ärenden som gäller företagsinteckning  
skall i fråga om översändande av handlingar  
förvaltningslagen tillämpas.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

## 8.

**Lag****om ändring av 9 och 84 § lagen om inlösen av fast egendom och särskilda rättigheter**

I enlighet med riksdagens beslut  
ändras i lagen den 29 juli 1977 om inlösen av fast egendom och särskilda rättigheter (603/1977) 9 § 1 mom. och 84 § 2 mom., av dessa 84 § 2 mom. sådant det lyder i lag 476/1996, som följer:

## 9 §

Ansökningshandlingarna och meddelande om den tid som har utsatts för avgivande av utlåtande skall delges ägare och innehavare som bevislig delgivning, samt sådan i 8 § 2 mom. avsedd part som skall höras som vanlig delgivning enligt vad som bestäms i förvaltningslagen (434/2003). Delgivning till andra än de ovan nämnda verkställs genom offentlig kungörelse på kommunens anslagstavla, enligt vad som föreskrivs särskilt.

## 84 §

Tillstånd till undersökningen beviljas av länsstyrelsen i det län där den egendom finns som undersökningen gäller. Vid behandlingen av tillståndsärendet kan sakägarna infor-

meras om ärendet genom offentlig delgivning enligt vad som bestäms i förvaltningslagen. Om det likväl är uppenbart att undersökningsarbetet i betydande grad skulle försvåra nyttjandet av någon fastighet, skall en sådan fastighetsägare eller innehavare informeras om ansökan genom vanlig delgivning enligt vad som bestäms i 59 § förvaltningslagen. När tillstånd beviljas skall det bestämmas inom vilken tid undersökningen skall utföras. Om bestämmandet av föremålet för inlösen hänskjuts till inlösningsförrättningen, är inlösningskommissionen berättigad att utföra behövlig undersökning enligt sökandens anvisning.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

## 9.

**Lag****om ändring av 27 § lagen om den nationella förvaltningen av programmen för strukturfonderna**

I enlighet med riksdagens beslut  
ändras i lagen den 30 december 1999 om den nationella förvaltningen av programmen för strukturfonderna (1353/1999) 27 § 3 och 4 mom. som följer:

## 27 §

*Rätten för det ministerium som använder medel från strukturfonderna att utföra inspektioner*

-----  
På jäv för en revisor tillämpas vad som bestäms i 27 och 28 § förvaltningslagen (434/2003). En revisor skall även i övrigt ha förutsättningar att utföra en oberoende inspektion. Om förutsättningarna för en oberoende inspektion saknas, skall revisorn vägra att motta uppdraget eller avstå från det.

Vid utförandet av inspektionen skall uppmärksamhet fästas vid att den person som bedriver den verksamhet som är föremål för inspektionen eller svarar för den skall kunna

framföra sina egna synpunkter för den som utför inspektionen på sitt modersmål finska, svenska eller samiska. Om den som bedriver verksamheten eller svarar för den inte behärskar det språk som enligt språklagen (423/2003) skall användas, skall myndigheten se till att inspektionen utförs så att nödvändig tolkning eller översättning enligt 26 § förvaltningslagen finns tillgänglig. Om rättigheterna för de personer som utför inspektioner och om skyldigheterna för dem som är föremål för inspektion gäller vad som bestäms i 32 § 1 om inte något annat följer av 2 §.

-----  
Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.



## 10.

**Lag****om ändring av 52 och 71 § kommunallagen**

I enlighet med riksdagens beslut  
ändras i kommunallagen av den 17 mars 1995 (365/1995) 52 § och 71 § 3 mom. 2 punkten, av dessa 52 § sådan den lyder ändrad i lag 544/1997, som följer:

52 §

*Jäv*

En fullmäktigeledamot är i fullmäktige jävig att behandla ett ärende som gäller honom eller henne personligen eller någon som är närstående till honom eller henne enligt 28 § 2 och 3 mom. förvaltningslagen (434/2003). När en fullmäktigeledamot deltar i behandlingen av ett ärende i ett annat organ, tillämpas på honom eller henne vad som föreskrivs om jäv för ledamöterna i nämnda organ.

Angående jäv för andra förtroendevalda, revisorerna samt kommunens tjänsteinnehavare och arbetstagare gäller 27 – 30 § förvaltningslagen.

Ett anställningsförhållande till kommunen som avses i 28 § 1 mom. 4 punkten förvaltningslagen gör dock inte en förtroendevald eller tjänsteinnehavare eller arbetstagare jävig i ett ärende där kommunen är part. Om en förtroendevald på grundval av sitt anställningsförhållande har föredragit eller annars

på motsvarande sätt handlagt ärendet, är han dock jävig.

Vad som föreskrivs i 28 § 1 mom. 5 punkten förvaltningslagen tillämpas inte på kommunala affärsverk. Inte heller 28 § 1 mom. 6 punkten förvaltningslagen tillämpas i kommunerna.

Den som är jävig skall meddela att han eller hon är jävig.

71 §

*Revisionsnämnden*

—————  
Valbar till revisionsnämnden är inte  
—————

2) en person som står i ett sådant förhållande till en ledamot av kommunstyrelsen eller kommundirektören som avses i 28 § 2 och 3 mom. förvaltningslagen,  
—————

—————  
Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

Helsingfors den 3 oktober 2003

**Republikens President**

**TARJA HALONEN**

Minister *Leena Luhtanen*

**1.****Lag****om ändring av 22 § viteslagen**

I enlighet med riksdagens beslut  
*ändras* i viteslagen av den 14 december 1990 (1113/1990) 22 § som följer:

*Gällande lydelse*

*Föreslagen lydelse*

22 §

*Hörande av part*

En part skall innan vite föreläggs eller döms ut och innan hot om tvångsutförande eller avbrytande föreläggs eller beslut fattas om verkställighet av hotet ges tillfälle att lämna förklaring i ärendet enligt 15 § lagen om förvaltningsförfarande (598/82).

En part skall innan vite föreläggs eller döms ut och innan hot om tvångsutförande eller avbrytande föreläggs eller beslut fattas om verkställighet av hotet ges tillfälle att lämna förklaring i ärendet enligt 34 § *förvaltningslagen* (434/2003).

—————  
*Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.*  
—————

## 2.

**Lag****om ändring av 4 a och 18 § sametingslagen**

I enlighet med riksdagens beslut  
*ändras* i sametingslagen av den 17 juli 1995 (974/1995) 4 a och 18 § 2 mom., sådana de lyder i lag 1279/2002, som följer:

*Gällande lydelse*

*Föreslagen lydelse*

4 a §

*Tillämpning av förvaltningsrättsliga författningar*

På sametinget och dess organ tillämpas lagen om förvaltningsförfarande (598/1982), lagen om delgivning i förvaltningsärenden (232/1966), lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999), personuppgiftslagen (523/1999) och arkivlagen (831/1994), om inte något annat bestäms i denna lag.

På sametinget och dess organ tillämpas *förvaltningslagen (434/2003)*, lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999), personuppgiftslagen (523/1999) och arkivlagen (831/1994), om inte något annat bestäms i denna lag.

18 §

*Handläggningen av ärenden*

-----  
En ledamot i sametinget och i ett organ som det tillsatt är jävig att delta i beslutsfattande som rör honom eller henne personligen eller en nära släkting som avses i 10 § 2 mom. lagen om förvaltningsförfarande eller en person som enligt nämnda moment kan likställas med nära släkting.  
-----

-----  
En ledamot i sametinget och i ett organ som det tillsatt är jävig att delta i beslutsfattande som rör honom eller henne personligen eller en nära släkting som avses i 28 § 2 mom. *förvaltningslagen* eller en person som enligt *paragrafens 3 mom.* kan likställas med nära släkting.  
-----

-----  
*Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.*  
-----

## 3.

**Lag****om ändring av 12 § lagen om allmänna åklagare**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 11 mars 1997 om allmänna åklagare (199/1997) 12 § 2 mom. som följer:

*Gällande lydelse*

*Föreslagen lydelse*

12 §

*Jäv*

-----  
Nära släkting till en åklagare är de personer som avses i 10 § 2 mom. lagen om förvaltningsförfarande (598/82).  
-----

-----  
Nära släkting till en åklagare är de personer som avses i 28 § 2 och 3 mom. förvaltningslagen (434/2003).  
-----

-----  
*Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.*  
-----

**4.****Lag****om ändring av 7 § lagen om undersökning av olyckor**

I enlighet med riksdagens beslut  
*ändras* i lagen den 3 maj 1985 om undersökning av olyckor (373/1985) 7 § 2 mom. som följer:

*Gällande lydelse*

*Föreslagen lydelse*

7 §

*Jäv*

---

Med nära släkting avses dem som nämns i 10 § 2 mom. lagen om förvaltningsförfarande (598/82). Om verkan av jäv gäller i tillämpliga delar vad som stadgas i 11 § i nämnda lag.

---

*Nära släkting är de som avses i 28 § 2 och 3 mom. förvaltningslagen (434/2003). Om verkan av jäv gäller i tillämpliga delar vad som bestäms i 27, 29 och 30 § förvaltningslagen.*

---

*Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.*

---

**5.****Lag****om ändring av 22 § lagen om parkeringsbot**

I enlighet med riksdagens beslut  
*ändras* i lagen den 3 april 1970 om parkeringsbot (248/1970) 22 §, sådan den lyder i lag 322/1993, som följer:

*Gällande lydelse*

En anmaning enligt 9 § 2 mom. och ett betalningsföreläggande enligt 10 § kan delges så som stadgas i 4 § lagen om delgivning i förvaltningsärenden (232/66). Tiden för inläggande av protest enligt 13 § 1 mom. räknas från den dag då anmaningen eller föreläggandet har delgivits enligt 8 § lagen om delgivning i förvaltningsärenden.

*Föreslagen lydelse*

## 22 §

En anmaning enligt 9 § 2 mom. och ett betalningsföreläggande enligt 10 § kan delges *som vanlig eller bevislig delgivning enligt vad som bestäms i förvaltningslagen (434/2003)*. Tiden för inläggande av protest enligt 13 § 1 mom. räknas från den dag då anmaningen eller föreläggandet har delgivits enligt 60 § *förvaltningslagen*.

—————  
*Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.*  
—————

## 6.

**Lag****om ändring av 16 kap. 8 § vattenlagen**

I enlighet med riksdagens beslut  
*ändras* i vattenlagen av den 19 maj 1961 (264/1961) 16 kap. 8 § 3 mom., sådant det lyder i lag 689/2000, som följer:

*Gällande lydelse*

*Föreslagen lydelse*

16 kap.

**Handläggning av ansökningsärenden i miljötillståndsverket**

## 8 §

-----  
Utan hinder av 26 lagen om samfälligheter kan ett icke konstituerat delägarlag för en samfällighet delges ansökan med iakttagande av vad som i 7 § lagen om delgivning i förvaltningsärenden (232/1966) bestäms om offentlig kungörelse. Gäller ansökan delägarnas rätt i annat än ringa utsträckning, iakttas till nämnda delar dock 26 § lagen om samfälligheter.

-----  
Utan hinder av 26 lagen om samfälligheter kan ett icke konstituerat delägarlag för en samfällighet delges ansökan *genom offentlig kungörelse på kommunens anslagstavla, enligt vad som föreskrivs särskilt*. Gäller ansökan delägarnas rätt i annat än ringa utsträckning, iakttas till nämnda delar dock 26 § lagen om samfälligheter.

-----  
*Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.*  
-----

## 7.

**Lag****om ändring av 26 och 36 § företagsinteckningslagen**

I enlighet med riksdagens beslut  
*ändras* i företagsinteckningslagen av den 24 augusti 1984 (634/1984) 26 och 36 § som följer:

*Gällande lydelse*

*Föreslagen lydelse*

## 26 §

*Rättelse av felaktigt avgörande och oriktig registeranteckning*

På rättelse av felaktigt avgörande i företagsinteckningsärende samt av oriktig uppgift i företagsinteckningsregistret tillämpas stadgandena i lagen om förvaltningsförfarande (598/82).

På rättelse av ett felaktigt avgörande i ett företagsinteckningsärende samt av en oriktig uppgift i företagsinteckningsregistret tillämpas *förvaltningslagen (434/2003)*.

## 36 §

## 36 §

*Sändande av handlingar**Sändande av handlingar*

I ärenden som gäller företagsinteckningar tillämpas lagen om översändande av handlingar (74/54).

I ärenden som gäller företagsinteckning skall i fråga om översändande av handlingar *förvaltningslagen tillämpas*.

—————  
*Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.*  
—————



## 8.

**Lag****om inlösen av fast egendom och särskilda rättigheter**

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* i lagen den 29 juli 1977 om inlösen av fast egendom och särskilda rättigheter (603/1977) 9 § 1 mom. och 84 § 2 mom., av dessa 84 § 2 mom. sådant det lyder i lag 476/1996, som följer:

*Gällande lydelse*

*Föreslagen lydelse*

## 9 §

Ansökningshandlingarna och meddelande om den tid som har utsatts för avgivande av utlåtande skall i den ordning som är stadgad i lagen om delgivning i förvaltningsärenden (232/66) bevisligen delgivas ägare och innehavare, vilkas adresser kan utredas, samt sådan i 8 § 2 mom. avsedd part som skall höras, genom *enskild delgivning* och övriga genom *offentlig delgivning*, vilken skall offentliggöras på sätt kommunala kungörelser offentliggöres inom kommunen.

Ansökningshandlingarna och meddelande om den tid som har utsatts för avgivande av utlåtande skall *delges ägare och innehavare som bevislig delgivning*, samt sådan i 8 § 2 mom. avsedd part som skall höras *som vanlig delgivning enligt vad som bestäms i förvaltningslagen (434/2003)*. *Delgivning till andra än de ovan nämnda verkställs genom offentlig kungörelse på kommunens anslags-tavla, enligt vad som föreskrivs särskilt.*

## 84 §

Tillstånd till undersökningen beviljas av länsstyrelsen i det län där den egendom finns som undersökningen gäller. Vid behandlingen av tillståndsärendet kan sakägarna informeras om ärendet genom offentlig delgivning utan hinder av 11 § lagen omdelgivning i förvaltningsärenden. Om det likväl är uppenbart att undersökningsarbetet i betydande grad skulle försvåra nyttjandet av någon fastighet, skall en sådan fastighetsägare eller innehavare informeras om ansökan genom enskild delgivning. När tillstånd beviljas skall det bestämmas inom vilken tid undersökningen skall utföras. Om bestämmandet av föremålet för inlösen

Tillstånd till undersökningen beviljas av länsstyrelsen i det län där den egendom finns som undersökningen gäller. Vid behandlingen av tillståndsärendet kan sakägarna informeras om ärendet genom offentlig delgivning *enligt vad som bestäms i 62 § förvaltningslagen*. Om det likväl är uppenbart att undersökningsarbetet i betydande grad skulle försvåra nyttjandet av någon fastighet, skall en sådan fastighetsägare eller innehavare informeras om ansökan genom *vanlig delgivning enligt vad som bestäms i 59 § förvaltningslagen*. När tillstånd beviljas skall det bestämmas inom vilken tid undersökningen skall utföras. Om bestämmandet

hänskjuts till inlösningsförrättningen, är inlösningskommissionen berättigad att utföra behövlig undersökning enligt sökandens anvisning.

-----

av föremålet för inlösningsförrättningen, är inlösningskommissionen berättigad att utföra behövlig undersökning enligt sökandens anvisning.

-----

-----

*Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.*

-----

## 9.

**Lag****om ändring av 27 § lagen om den nationella förvaltningen av programmen för strukturfonderna**

I enlighet med riksdagens beslut  
*ändras* i lagen den 30 december 1999 om den nationella förvaltningen av programmen för strukturfonderna (1353/1999) 27 § 3 och 4 mom. som följer:

*Gällande lydelse*

*Föreslagen lydelse*

## 27 §

*Rätten för det ministeriet som använder medel från strukturfonderna att utföra inspektioner*

---

På jäv för en revisor tillämpas vad som bestäms i 10 § lagen om förvaltningsförfarande. En revisor skall även i övrigt ha förutsättningar att utföra en oberoende inspektion. Om förutsättningarna för en oberoende inspektion saknas, skall revisorn vägra att motta uppdraget eller avstå från det.

Vid utförandet av inspektionen skall uppmärksamhet fästas vid att den person som bedriver den verksamhet som är föremål för inspektionen eller svarar för den skall kunna framföra sina egna synpunkter för den som utför inspektionen på sitt modersmål finska, svenska eller samiska. Om den som bedriver verksamheten eller svarar för den inte behärskar det språk som enligt språklagen (148/1922) skall användas, skall myndigheten se till att inspektionen utförs så att nödvändig tolkning eller översättning enligt 22 § lagen om förvaltningsförfarande finns tillgänglig. Om rättigheterna för de personer som utför inspektioner och om skyldigheterna för dem som är föremål för inspektion gäller vad som bestäms i 32 § om inte något annat följer av 2 §.

---

På jäv för en revisor tillämpas vad som bestäms i 27 och 28 § förvaltningslagen (434/2003). En revisor skall även i övrigt ha förutsättningar att utföra en oberoende inspektion. Om förutsättningarna för en oberoende inspektion saknas, skall revisorn vägra att motta uppdraget eller avstå från det.

Vid utförandet av inspektionen skall uppmärksamhet fästas vid att den person som bedriver den verksamhet som är föremål för inspektionen eller svarar för den skall kunna framföra sina egna synpunkter för den som utför inspektionen på sitt modersmål finska, svenska eller samiska. Om den som bedriver verksamheten eller svarar för den inte behärskar det språk som enligt språklagen (423/2003) skall användas, skall myndigheten se till att inspektionen utförs så att nödvändig tolkning eller översättning enligt 26 § förvaltningslagen finns tillgänglig. Om rättigheterna för de personer som utför inspektioner och om skyldigheterna för dem som är föremål för inspektion gäller vad som bestäms i 32 § om inte något annat följer av 2 §.

---

*Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.*

---

## 10.

**Lag****om ändring av 52 och 71 § kommunallagen**

I enlighet med riksdagens beslut  
ändras i kommunallagen av den 17 mars 1995 (365/1995) 52 § och 71 § 3 mom. 2 punkten, av dessa 52 § sådan den lyder ändrad i lag 544/1997, som följer:

*Gällande lydelse*

*Föreslagen lydelse*

52 §

*Jäv*

En fullmäktigeledamot är i fullmäktige jävig att behandla ett ärende som gäller honom personligen eller någon sådan nära släkting till honom som avses i 10 § 2 mom. lagen om förvaltningsförfarande (598/82) eller en person som kan likställas med en sådan nära släkting. När en fullmäktigeledamot deltar i behandlingen av ett ärende i ett annat organ, tillämpas på honom vad som stadgas om jäv för ledamöterna i nämnda organ.

Angående jäv för andra förtroendevalda, revisorerna samt kommunens tjänsteinnehavare och arbetstagare gäller 10 och 11 §§ lagen om förvaltningsförfarande.

Ett anställningsförhållande till kommunen som avses i 10 § 1 mom. 4 punkten lagen om förvaltningsförfarande gör dock inte en förtroendevald eller tjänsteinnehavare eller arbetstagare jävig i ett ärende där kommunen är part. Om en förtroendevald på grundval av sitt anställningsförhållande har föredragit eller annars på motsvarande sätt handlagt ärendet, är han dock jävig.

Vad som i 10 § 1 mom. 5 punkten lagen om förvaltningsförfarande stadgas om affärsverk tillämpas inte på kommunala affärsverk. Inte heller 10 § 1 mom. 5 a-punkten i nämnda lag tillämpas i kommunerna.

Den som är jävig skall meddela att han är jävig.

En fullmäktigeledamot är i fullmäktige jävig att behandla ett ärende som gäller honom *eller henne* personligen eller någon *som är närstående till honom eller henne enligt 28 § 2 och 3 mom. förvaltningslagen (434/2003)*. När en fullmäktigeledamot deltar i behandlingen av ett ärende i ett annat organ, tillämpas på honom vad som *föreskrivs* om jäv för ledamöterna i nämnda organ.

Angående jäv för andra förtroendevalda, revisorerna samt kommunens tjänsteinnehavare och arbetstagare gäller 27 – 30 § *förvaltningslagen*.

Ett anställningsförhållande till kommunen som avses i 28 § 1 mom. 4 punkten *förvaltningslagen* gör dock inte en förtroendevald eller tjänsteinnehavare eller arbetstagare jävig i ett ärende där kommunen är part. Om en förtroendevald på grundval av sitt anställningsförhållande har föredragit eller annars på motsvarande sätt handlagt ärendet, är han dock jävig.

Vad som *föreskrivs i 28 § 1 mom. 5 punkten förvaltningslagen* tillämpas inte på kommunala affärsverk. Inte heller 28 § 1 mom. 6 punkten *förvaltningslagen* tillämpas i kommunerna.

Den som är jävig skall meddela att han *eller hon* är jävig.

*Gällande lydelse*

*Föreslagen lydelse*

71 §

71 §

*Revisionsnämnden*

*Revisionsnämnden*

-----  
Valbar till revisionsnämnden är inte

-----  
Valbar till revisionsnämnden är inte

-----  
2) en person som står i ett sådant förhållande till en ledamot av kommunstyrelsen eller kommundirektören som avses i 10 § 2 mom. lagen om förvaltningsförfarande,  
-----

-----  
2) en person som står i ett sådant förhållande till en ledamot av kommunstyrelsen eller kommundirektören som avses i 28 § 2 och 3 mom. förvaltningslagen,  
-----

-----  
*Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.*  
-----